

I. ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН ЖАГСААЛТ

Д/д	Чадамжийн нэгжийн нэр	Код
Түвшин II		
1	Хоолны газрын тухай мэдлэг эзэмших	IF 5120-11-01-201
2	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах	IF 5120-11-02-201
3	Хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах	IF 5120-11-03-201
4	Ажлын байрны бэлтгэл хангах	IF 5120-11-04-201
5	Түүхий эд хүлээн авах, хадгалах	IF 5120-11-05-201
6	Хүнсний ногоонд анхны боловсруулалт хийх	IF 5120-11-06-201
7	Мах, махан бүтээгдэхүүнд анхны боловсруулалт хийх	IF 5120-11-07-201
8	Шувууны маханд анхны боловсруулалт хийх	IF 5120-11-08-201
9	Загас, далайн бүтээгдэхүүнд анхны боловсруулалт хийх	IF 5120-11-09-201
10	Шөл гаргах	IF 5120-11-10-201
11	Хачир, шанз бэлтгэх	IF 5120-11-11-201

II. ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн нэгжийн код: IF 5120-11-02-201

<p>Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: Тогоочийн ажлын байрыг оновчтой зохион байгуулах, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын дүрмийг хангаж ажиллуулах, шаардлагатай нөхцөлд яаралтай анхны тусламж үзүүлэх, галын аюулгүй байдлын дүрэм журмыг баримтлан ажиллахад шаардах мэдлэг, чадвар, хандлагыг эзэмшүүлнэ.</p>
<p>Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж: - ЧН 1, Хоолны газрын тухай мэдлэг эзэмших</p>

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт:

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Анги дүүргэлт: 15-18			
			Чадамжийн нэгжид ногдох цаг: 108			
			Онол	Дадлага		Чадамжийн элементэд ногдох цаг
Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээрх					
1	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг мөрдөж ажиллах	1.1 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийг судлах 1.2 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийг ажлын байранд мөрдөж, хэрэгжүүлэх	8			8
2	Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн шаардлагыг мөрдөж ажиллах	2.1 Ажлын байрны агаарын орчныг тодорхойлох 2.2 Ажлын байрны гэрэлтүүлгийг тохируулах 2.3 Үйлвэрлэлийн шуугиан, доргионоос сэргийлэх	6	6		12
3	Ажлын байрны аюул болон эрсдлийг	3.1 Ажлын байрны аюул, эрсдлийг тодорхойлох	6	6		12

	тодорхойлж, хянах					
		3.2 Ажлын байрны аюул эрсдлийг үнэлэх				
		3.3 Ажлын байрны аюул, эрсдлийг хянах				
4	Галын аюулгүй байдлыг мөрдөж ажиллах	4.1 Галын аюулгүй байдлын болон урьдчилан сэргийлэх дүрэм, журмыг мөрдөж ажиллах	8	6	18	32
		4.2 Галын хор, багаж хэрэгслийг зааврын дагуу ашиглах				
		4.3 Галын аюултай үед хүн, эд материал аврах				
5	Анхны тусламж үзүүлэх	5.1 Зүрхний иллэг, хиймэл амьсгал хийх	8	18	18	44
		5.2 Түлэгдэлтэнд арга хэмжээ авах				
		5.3 Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэгсэдэд арга хэмжээ авах				
		5.4 Цус алдалтад арга хэмжээ авах				
		5.5 Ясны бэртэлт, үе мултралт, хугаралтанд чиг тавих				
	Онол дадлагын харьцаа:		33:67			

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ, нөхцөл:

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам	<ul style="list-style-type: none"> Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн журам Галаас урьдчилан сэргийлэх журам Хоолны газрын ангилал, зэрэглэл. Үндсэн шаардлага. Монгол Улсын стандарт. Дугаар: MNS 4946:2005
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа	<ul style="list-style-type: none"> Тоног төхөөрөмжтэй аюулгүй ажиллах санамж Түүхий эд материалыг хадгалах нөхцлийн тухай санамж Гар угаах санамж
Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс	<ul style="list-style-type: none"> Эрүүл ахуйч эмч Ерөнхий тогооч Ээлжийн ахлах тогооч Тогооч

	<ul style="list-style-type: none"> • Туслах тогооч
Орчин нөхцөл	<ul style="list-style-type: none"> • Хоол үйлдвэрлэлийн цех
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаархи төрийн бодлого, үндсэн зарчмыг тодорхойлж, төрийн байгууллагын удирдлага, хяналтын тогтолцоо, ажлын байранд тавигдах хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага, стандартыг хангах, ажилтан, хөдөлмөр эрхлэгч иргэнийг эрүүл, аюулгүй орчинд ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулах бичиг баримт
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй	Хөдөлмөрлөх явцад хүний ажиллах чадвар, эрүүл мэндийг хэвээр хадгалах, эрүүл, аюулгүй нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн нийгэм, эдийн засаг, зохион байгуулалт, техник, технологи, ариун цэвэр, эрүүл ахуйн арга хэмжээ авах, эмчлэх, сувилах, нөхөн сэргээх, эрсдэлээс хамгаалах үйл ажиллагаа
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал	Хөдөлмөрлөх явцад хүний эрүүл мэнд, хөдөлмөрлөх чадварт үйлдвэрлэлийн аюултай, хортой хүчин зүйлийн нөлөөллийн түвшин нь эрүүл ахуйн зөвшөөрөгдсөн хэмжээнээс хэтрээгүй байх
Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй	Хөдөлмөрлөх явцад хими, физик, биологийн хүчин зүйлээс шалтгаалан хүний бие махбодь, мэдрэл сэтгэхүйд өөрчлөлт орж өвчлөх, хөдөлмөрийн чадвараа түр болон бүрэн алдахаас урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагаа
Хөдөлмөрийн нөхцөл	Хөдөлмөрлөх явцад хүний ажиллах чадвар, эрүүл мэндэд дагнасан буюу хамссан байдлаар нөлөөлөх ажлын байрны болон үйлдвэрлэлийн орчин
Үйлдвэрлэлийн хортой хүчин зүйл	Хүний эрүүл мэндэд нөлөөлж өвчлүүлэх, сэтгэхүйд өөрчлөлт оруулах, хөдөлмөрлөх чадварыг бууруулах, мэргэжлийн өвчин бий болгох уршиг бүхий үйлдвэрлэлийн хүчин зүйл
Үйлдвэрлэлийн аюултай хүчин зүйл	Ажлын ээлжийн хугацаанд хурц хордлого, үйлдвэрлэлийн осолд хүргэх, хүний эрүүл мэнд, амь насанд аюул учруулах хүчин зүйлийг;
Ажлын байран дахь эрсдэл	Иргэнийг үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, мэргэжлээс шалтгаалах өвчинд хүргэж болзошгүй ажлын байрны нөхцөл
Эрсдэлийн үнэлгээ	Ажлын байрны эрсдэлд үнэлэлт өгөх үйл явц

Ажлын байр	Иргэн, ажилтны гүйцэтгэх ажил үүрэгтэйгээ холбоотойгоор хүрэлцэн очих ёстой ажил олгогчийн шууд ба шууд бус хяналтын дор байх бүх байр
Ажлын байрны агаарын орчин	Ажлын байрны агаарын орчинд - Агаарын хэм, хөдөлгөөний хурд, чийгшил, дулааны тархалтын үзүүлэлт
Галын аюулгүй байдлын болон урьдчилан сэргийлэх дүрэм	Галын аюулгүй байдлыг хангах, галын аюулгүй байдлын хяналтыг хэрэгжүүлэгч байгууллагын эрх зүйн үндсийг тогтоох, галын аюулгүй байдлыг хангах талаархи нутгийн захиргааны болон аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний эрх, үүрэг, тэдгээрийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулах үндсэн бичиг баримт
Гал түймэр	Хүний амь нас, эрүүл мэнд, хувь хүн болон хуулийн этгээдийн эд хөрөнгө, байгалийн баялаг, нийгэмд хохирол учруулах шаталт
Галын аюулгүй байдал	Учирч болзошгүй гал түймрийн аюулаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө болон төр, нийгмийн ашиг сонирхлыг хамгаалсан байдал

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 1-ийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг мөрдөж ажиллах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	1.1 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийг судлах 1.2 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийг ажлын байранд мөрдөж, хэрэгжүүлэх
Чадамжийн элементэд ноогдох цаг	8
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	Мэдлэг: <ul style="list-style-type: none"> • M1:Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийн тухай мэдлэг Чадвар: <ul style="list-style-type: none"> • Ч1: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийг ажлын байранд мөрдөж, хэрэгжүүлэх Хандлага: <ul style="list-style-type: none"> • Мэргэжилдээ сонирхолтой байх • Идэвхи санаачлагатай • Хувийн зохион байгуулалт сайтай • Багаар ажиллах чадвартай
Сургалт явагдах орчин:	Онолын танхим, экскурс хийх, ажлын байранд очиж танилцах
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> • Сурах бичиг • Багшийн гарын авлага • Суралцагчийн гарын авлага • Суралцах үйл ажиллагаа • Цахим хэрэглэгдэхүүн • Асуултын жагсаалт • Тестийн эмхтгэл • Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийн товчлол • ХАБЭА-н зааварчилгаа, санамж
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	Техник хэрэгсэл: <ul style="list-style-type: none"> • Проектор • Комьпютер • Дэлгэц • Хэвлэгч • Самбар
Ашигласан материал:	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг мөрдөж ажиллах” суралцагчийн гарын авлага 2012 хуудас 6-18 2. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй” 2001 хуудас 13-84 3. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал,

	<p>эрүүл ахуй” 2012 хууд 17-106</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль 5. С. Баярсайхан “Нийтийн хоолны газрын ажилчдын хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зөвлөмж” УБ 2004 6. С. Эрдэнэчимэг, Д. Адъяа “Хөдөлмөр хамгаалал” УБ 2004 7. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Хамгаалалтын хувцас – Ерөнхий шаардлага MNS ISO 13688 - 2000 8. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд тавих ерөнхий шаардлага. MNS 4968 - 2000
<p>Дүгнэлт:</p>	
<p>Санал, зөвлөмж:</p>	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн шаардлагыг мөрдөж ажиллах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	2.1 Ажлын байрны агаарын орчныг тодорхойлох 2.2 Ажлын байрны гэрэлтүүлгийг тохируулах 2.3 Үйлвэрлэлийн шуугиан, доргионоос сэргийлэх
Чадамжийн элементэд ноогдох цаг	12
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M1: Ажлын байрны агаарын орчин • M2: Үйлдвэрлэлийн гэрэлтүүлэг • M3: Үйлвэрлэлийн шуугиан, доргион <p>Чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ч1: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийг ажлын байранд мөрдөж, хэрэгжүүлэх • Ч2: Ажлын байрны агаарын орчныг тодорхойлох • Ч3: Ажлын байрны гэрэлтүүлгийг тохируулах • Ч4: Үйлвэрлэлийн шуугиан, доргионоос сэргийлэх <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мэргэжилдээ сонирхолтой • Ажигч гярхай • Идэвхи санаачлагатай • Багаар ажиллах чадвартай
Сургалт явагдах орчин:	Онолын танхим, экскурс хийх
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> • Сурах бичиг • Багшийн гарын авлага • Суралцагчийн гарын авлага • Суралцах үйл ажиллагаа • Дадлага ажлын удирдамж • Асуултын жагсаалт • Тестийн эмхтгэл • ХАБЭА-н зааварчилгаа, санамж
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<p>Техник хэрэгсэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проектор • Комьпютер • Дэлгэц • Хэвлэгч • Самбар
Ашигласан материал:	1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг мөрдөж ажиллах суралцагчийн гарын

	<p><i>авлага 2012 хууд 27-29</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй” 2001 хууд 89-267 3. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй” 2012 хууд 115-276 4. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль 5. С. Баярсайхан “Нийтийн хоолны газрын ажилчдын хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зөвлөмж” УБ 2004 6. С. Эрдэнэчимэг, Д. Адъяа “Хөдөлмөр хамгаалал” УБ 2004 7. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Хамгаалалтын хувцас – Ерөнхий шаардлага MNS ISO 13688 - 2000 8. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд тавих ерөнхий шаардлага. MNS 4968 - 2000
<p>Дүгнэлт:</p>	
<p>Санал, зөвлөмж:</p>	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 3-ын нэр:	Ажлын байрны аюул болон эрсдлийг тодорхойлж, хянах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	3.1 Ажлын байрны аюул, эрсдлийг тодорхойлох 3.2 Ажлын байрны аюул эрсдлийг үнэлэх 3.3 Ажлын байрны аюул, эрсдлийг хянах
Чадамжийн элементэд ноогдох цаг	12
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M1: Ажлын байрны аюул, эрсдлийг тодорхойлох арга • M2: Ажлын байрны аюул, эрсдлийг үнэлэх арга зам • M3: Ажлын байрны аюул эрсдлийг хянах арга зам <p>Чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ч1: Ажлын байрны аюул, эрсдлийг тодорхойлох • Ч2: Ажлын байрны аюул, эрсдлийг үнэлэх • Ч3: Ажлын байрны аюул эрсдлийг хянах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мэргэжилдээ сонирхолтой • Идэвхи санаачлагатай • Хувийн зохион байгуулалт сайтай • Багаар ажиллах чадвартай
Сургалт явагдах орчин:	Онолын танхим
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> • Сурах бичиг • Багшийн гарын авлага • Суралцагчийн гарын авлага • Суралцах үйл ажиллагаа • Дадлага ажлын удирдамж • Асуултын жагсаалт • Тестийн эмхтгэл • ХАБЭА-н зааварчилга, санамж • Болзошгүй аюулын үнэлгээний хуудас
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<p>Техник хэрэгсэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проектор • Комьпютер • Дэлгэц • Хэвлэгч • Самбар
Ашигласан материал:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй” 2001 хууд 13-84 2. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал,

	<p><i>эрүүл ахуй” 2012 хууд 25-40</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. <i>Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль</i> 4. <i>С. Баярсайхан “Нийтийн хоолны газрын ажилчдын хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зөвлөмж” УБ 2004</i> 5. <i>С. Эрдэнэчимэг, Д. Адъяа “Хөдөлмөр хамгаалал” УБ 2004</i> 6. <i>Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Хамгаалалтын хувцас – Ерөнхий шаардлага MNS ISO 13688 - 2000</i> 7. <i>Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд тавих ерөнхий шаардлага. MNS 4968 - 2000</i>
<p>Дүгнэлт:</p>	
<p>Санал, зөвлөмж:</p>	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 4-ийн нэр:	Галын аюулгүй байдлыг мөрдөж ажиллах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>4.1 Галын аюулгүй байдлын болон урьдчилан сэргийлэх дүрэм, журмыг мөрдөж ажиллах</p> <p>4.2 Галын хор, багаж хэрэгслийг зааврын дагуу ашиглах</p> <p>4.3 Галын аюултай үед хүн, эд материал аврах</p>
Чадамжийн элементэд ноогдох цаг	32
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M1: Галаас урьдчилан сэргийлэх журам • M2: Галын аюулгүй байдлын дүрэм, журам • M3: Галын хор болон бусад багаж хэрэгслийг ашиглах заавар • M4: Гал унтраахад тавигдах шаардлага • M5: Галын аюултай байдалд гадагш гарах чиглэл <p>Чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ч1: Галын аюулгүй байдлын болон урьдчилан сэргийлэх дүрэм, журмыг судлах • Ч2: Галын хор болон бусад багаж хэрэгслийг зааврын дагуу ашиглах • Ч3: Галын аюултай үед хүн, эд материал аврах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Идэвхи санаачлагатай • Хариуцлагатай • Хувийн зохион байгуулалт сайтай • Багаар ажиллах чадвартай
Сургалт явагдах орчин:	Онолын танхим, ХАБЭА-н танхим
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> • Сурах бичиг • Багшийн гарын авлага • Суралцагчийн гарын авлага • Суралцах үйл ажиллагаа • Дадлага ажлын улирдамж • Видео хичээл • Зурагт үзүүлэн • Асуултын жагсаалт • Тестийн эмхтгэл
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<p>Техник хэрэгсэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проектор • Комьпютер

	<ul style="list-style-type: none"> • Дэлгэц • Хэвлэгч • Самбар
<p>Ашигласан материал:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг мөрдөж ажиллах суралцагчийн гарын авлага 2012 хууд 33-35 2. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй” 2001 хууд 435-459 3. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй” 2012 хууд 447-503 4. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль 5. С. Баярсайхан “Нийтийн хоолны газрын ажилчдын хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зөвлөмж” УБ 2004 6. С. Эрдэнэчимэг, Д. Адъяа “Хөдөлмөр хамгаалал” УБ 2004 7. Галын аюулгүй байдлын тухай хууль 1999
<p>Дүгнэлт:</p>	
<p>Санал, зөвлөмж:</p>	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 5-ын нэр:	Анхны тусламж үзүүлэх
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>5.1 Зүрхний иллэг, хиймэл амьсгал хийх</p> <p>5.2 Түлэгдэлтэнд арга хэмжээ авах</p> <p>5.3 Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэгсэдэд арга хэмжээ авах</p> <p>5.4 Цус алдалтад арга хэмжээ авах</p> <p>5.5 Ясны бэртэлт, үе мултралт, хугаралтанд чиг тавих</p>
Чадамжийн элементэд ноогдох цаг	44
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M1: Хиймэл амьсгал хийх дараалал • M2: Түлэгдэлтийн зэрэг, ангилал • M3: Өвчин намдаах эмийн төрөл, уулгах шингэнийг найруулах арга, уулгах хэмжээ • M4: Шархны төрөл, ангилал, боох дараалал • M5: Чиг тавих дараалал, тавигдах шаардлага <p>Чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ч1: Зүрхний иллэг, хиймэл амьсгал хийх • Ч2: Түлэгдэлтэнд арга хэмжээ авах • Ч3: Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэгсэдэд арга хэмжээ авах • Ч4: Цус алдалтад арга хэмжээ авах • Ч5: Ясны бэртэлт, үе мултралт, хугаралтанд чиг тавих <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Идэвхи санаачлагатай • Хариуцлагатай • Хувийн зохион байгуулалт сайтай • Багаар ажиллах чадвартай
Сургалт явагдах орчин:	Онолын танхим, ХАБЭА-н танхим
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> • Сурах бичиг • Багшийн гарын авлага • Суралцагчын гарын авлага • Суралцах үйл ажиллагаа • Дадлага ажлын удирдамж • Анхны тусламж үзүүлэх тухай видео хичээл • Зурагт үзүүлэн • Асуултын жагсаалт • Тестийн эмхтгэл
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<p>Анхны тусламжийн иж бүрдэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хөвөн

	<ul style="list-style-type: none"> • Бинт • Иод • Шархны лент • Өвчин намдаагч эм • Хүйтэн жин тавигч
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<p>Техник хэрэгсэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проектор • Комьпютер • Дэлгэц • Хэвлэгч • Самбар
Ашигласан материал:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Д.Хишигбаяр “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг мөрдөж ажиллах” суралцагчийн гарын авлага 19-23 2. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй” 2001 хууд 409-459 3. Ч.Авдай “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй” 2012 хууд 447-503 4. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль 5. С. Баярсайхан “Нийтийн хоолны газрын ажилчдын хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зөвлөмж” УБ 2004 6. С. Эрдэнэчимэг, Д. Адъяа “Хөдөлмөр хамгаалал” УБ 2004 7. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Хамгаалалтын хувцас – Ерөнхий шаардлага MNS ISO 13688 - 2000 8. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд тавих ерөнхий шаардлага. MNS 4968 - 2000
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

III. СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИХ ШААРДЛАГА

Суралцагч:

- Тогоочийн ХАБЭА-н шаардлагыг дагаж мөрддөг байх
- Ажлын хариуцлага, сахилга баттай байх
- Бие даан суралцах чадвар эзэмшсэн, мэргэжилдээ сонирхолтой байх
- Тогоочийн дүрэмт хувцсыг иж бүрдлээр нь бэлтгэсэн байх
- Тогоочийн хувийн багаж хэрэгслийг бэлтгэсэн байх / сургуулийн зүгээс багаж хэрэгслийн жагсаалтыг гаргана /
- Эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээнд хамрагдсан байх

Багш:

Нийтлэг шаардлага:

- Харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах ур чадвартай байх
- Багшийн ёс зүй, хэм хэмжээг сахидаг байх
- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагыг баримталдаг байх
- Мэргэжлийн ур чадвараа тогтмол дээшлүүлдэг байх
- Бусдыг хүлээн зөвшөөрдөг, тэднээс суралцдаг байх
- Ачаалал даах чадвартай байх
- Сургалтын хэрэглэгдэхүүнийг бэлтгэн, тогтмол ашигладаг байх
- Суралцагчийн нас, сэтгэхүй, хувь хүний онцлогт тохирсон сургалтын арга зүйг мэддэг, хэрэгжүүлдэг байх
- Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр боловсруулдаг байх
- Сурах бичиг, суралцагчийн гарын авлага боловсруулдаг байх

Тусгай шаардлага:

- II түвшний мэргэжлийн багш нь бакалавр, түүнээс дээш зэрэгтэй, үйлдвэрлэлийн ажлын зохих дадлагатай, багшлах эрхтэй байх
- Эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд бүрэн хамрагдаж, эрүүл нь батлагдсан байх
- Тогоочийн дүрэмт хувцсыг иж бүрдлээр нь бэлтгэсэн байх
- Тогоочийн хувийн багаж хэрэгслийг бэлтгэсэн байх

Сургалтын орчин:**Сургалтын тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслийн жагсаалт:**

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Проектор	ш	1	
2	Компьютер	ш	1	
3	Дэлгэц	ш	1	
4	Самбар	ш	1	
5	Суралцагчийн ширээ	ш	9	2 хүний
6	Суралцагчийн сандал	ш	18	

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Сурах бичиг	1
2	Багшийн гарын авлага	1
3	Суралцагчийн гарын авлага	18
4	Суралцах үйл ажиллагаа	18
5	Дадлага ажлын удирдамж	18
6	Асуултын жагсаалт	6
7	Тестийн эмхтгэл	6
8	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийн товчлол	6
9	Зурагт үзүүлэн	2
10	ХАБЭА-н зааварчилга, санамж	6
11	Эрсдлийн үнэлгээний хуудас	18
12	Анхны тусламж үзүүлэх тухай видео хичээл	2
13	Хүний биеийн модель	5-аас доошгүй

Материал, түүхий эдийн жагсаалт: Анхны тусламжийн иж бүрдэл /олон улсад мөрддөг жагсаалтаас авав/

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг
1	Денатурат спирт 70%	ш	1
2	Йодын уусмал /5-10%/	ш	1
3	Ариутгасан резинэн бээлий	хос	2
4	Халуун хэмжигч	ш	1
5	Шархны лент /хуруу/	ш	20
6	Зүү /сүлбээр/	ш	10
7	Мохоо хайч	ш	1
8	Шархны лент /2x40 см/	боодол	1
9	Сунадаг боолт /6 см өргөн/	боодол	3
10	Сунадаг боолт /8 см өргөн/	боодол	3
11	Сунадаг боолт /12 см өргөн/	боодол	3
12	Ариутгасан даралттай боолт	боодол	3
13	Ариутгасан бинт /7x14 см/	боодол	1
14	Хөвөн /50 гр/	боодол	1
15	Ариутгасан жийргэвч /5x5 см/	ш	3
16	Ариутгасан жийргэвч /10x10 см/	ш	3
17	Ариутгасан жийргэвч /20x20 см/	ш	3
18	Гурвалжин алчуур /150x150x80/	ш	3
19	Чих цэвэрлэгч /100 ширхэг/	боодол	1
20	Амны хаалт	ш	5
21	Шингэн сэлбэх давс /хорсол/	ш	2
22	Гарын саван	ш	1
23	Гар чийдэн /зайтай/	ш	1
24	Балын харандаа	ш	1
25	Тэмдэглэлийн дэвтэр	ш	1
26	Иж бүрдлийн цүнх	ш	1
	Дүн		

IV. ҮНЭЛГЭЭ

4.1 Үнэлгээний төлөвлөгөө

Мэргэжил		Тогооч	Чадамжийн нэгжийн код:		IF 5120-11-02-201
Мэргэшлийн түвшин		II	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар:		01
Чадамжийн нэгжийн нэр		Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах			
Чадамжийн элементийн нэр	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо		Үнэлгээ хийх орчин	Үнэлгээний арга, хэрэгсэл
ЧЭ1: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг мөрдөж ажиллах	1.1 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийг судлах	<ul style="list-style-type: none"> • Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын тодорхойлолтыг тайлбарласан • Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн зорилгыг зөв тодорхойлсон • Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн нэр томъёог тайлбарласан 		Онолын танхим	Ярилцлага
	1.2 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийг ажлын байранд мөрдөж, хэрэгжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> • Хөдөлмөрийн нөхцлийн ангилалыг нэрлэсэн • Хөдөлмөрийн нөхцөлд нөлөөлөх хүчин зүйлийг тодорхойлсон 			
ЧЭ2: Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн шаардлагыг мөрдөж ажиллах	2.1 Ажлын байрны агаарын орчныг тодорхойлох	<ul style="list-style-type: none"> • Ажлын байрны агаарын нормыг хэлсэн • Ажлын байрны агаарын орчныг мэдэрхүйн үзүүлэлтээр тодорхойлсон 			
	2.2 Ажлын байрны гэрэлтүүлгийг тохируулах	<ul style="list-style-type: none"> • Ажлын байрны гэрэлтүүлгийн нормыг хэлсэн • Ажлын байрны гэрэлтүүлгийг мэдэрхүйн үзүүлэлтээр тодорхойлсон 			

	2.3 Үйлдвэрлэлийн шуугиан, доргионоос сэргийлэх	<ul style="list-style-type: none"> • Үйлдвэрлэлийн шуугиан, доргионы нормыг хэлсэн • Үйлдвэрлэлийн шуугиан, доргионоос сэргийлэх аргуудыг тайлбарласан • Үйлдвэрлэлийн шуугиан, доргионыг мэдэрхүйн үзүүлэлтээр тодорхойлсон 		
ЧЭЗ: Ажлын байрны аюул болон эрсдлийг тодорхойлж, хянах	3.1 Ажлын байрны аюул, эрсдлийг тодорхойлох	<ul style="list-style-type: none"> • Ажлын байрны аюул, эрсдлийг тодорхойлох арга замыг нэрлэж, тайлбарласан • Аюул, эрсдлийн хүснэгт ашигласан • Үнэлгээ хийж байгаа орчин нөхцлийн аюул эрсдлийг тодорхойлох даалгаврыг гүйцэтгэсэн 	Онолын танхим	Ярилцлага
	3.2 Ажлын байрны аюул эрсдлийг үнэлэх	<ul style="list-style-type: none"> • Ажлын байрны аюул, эрсдлийг үнэлэх аргыг тайлбарласан • Ажлын байрны аюул эрсдлийн үнэлгээний хуудасны загварыг тайлбарласан 		
	3.3 Ажлын байрны аюул, эрсдлийг хянах	<ul style="list-style-type: none"> • Ажлын байрны аюул, эрсдлийг хянах аргыг тайлбарласан 		
ЧЭ4: Галын аюулгүй байдлыг мөрдөж ажиллах	4.1 Галын аюулгүй байдлын болон урьдчилан сэргийлэх дүрэм, журмыг мөрдөж ажиллах	<ul style="list-style-type: none"> • Галын аюулгүй байдлын эрсдлийг тодорхойлсон • Галын аюулын зэрэглэлийг зөв тодорхойлсон • Галын аюулгүй байдлаас урьдчилан сэргийлэх аргыг зөв тодорхойлсон • Шатамхай материалын ангилалыг зөв тайлбарласан 	Онолын танхим	Ярилцлага

	4.2 Галын хор, багаж хэрэгслийг зааврын дагуу ашиглах	<ul style="list-style-type: none"> • Галын хорны зориулалт, ашиглалтыг зөв хэлсэн • Галын багаж хэрэгслэлийн зориулалт, ашиглалтыг зөв тодорхойлсон 		
	4.3 Галын аюултай үед хүн, эд материал аврах	<ul style="list-style-type: none"> • Галын аюултай үед хүн, эд материал аврах аргачлалыг хэлсэн 		
ЧЭБ: Анхны тусламж үзүүлэх	5.1 Зүрхний иллэг, хиймэл амьсгал хийх	<ul style="list-style-type: none"> • Хиймэл амьсгал хийх дарааллыг зөв хэлсэн 		
	5.2 Түлэгдэлтэнд арга хэмжээ авах	<ul style="list-style-type: none"> • Түлэгдэлтийн зэрэглэлийн ангилалыг нэрлэсэн 		
	5.3 Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэгсэдэд арга хэмжээ авах	<ul style="list-style-type: none"> • Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдсэн хүнд үзүүлэх анхны тусламжийг зөв тодорхойлсон. 		
	5.4 Цус алдалтад арга хэмжээ авах	<ul style="list-style-type: none"> • Цус алдалтын төрлийг зөв хэлсэн • Цус алдалтыг тогтоох аргуудыг нэрлэсэн • Цус алдсан хүнд анхны тусламж үзүүлэх аргыг тодорхойлсон 		
	5.5 Ясны бэртэлт, үе мултралт, хугаралтанд чиг тавих	<ul style="list-style-type: none"> • Ясны хугарал, бэртлийн төрлийг зөв хэлсэн • Боолт хийх дарааллыг хэлсэн • Боолтыг зөв хийсэн 		

4.2 ҮНЭЛГЭЭНИЙ УДИРДАМЖ

4.2.1 Үнэлгээний зорилго:

- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Тогоочийн ажлын байрыг оновчтой зохион байгуулах, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын дүрмийг хангаж ажиллуулах, шаардлагатай нөхцөлд яаралтай анхны тусламж үзүүлэх, галын аюулгүй байдлын дүрэм журмыг баримтлан ажиллахад шаардах мэдлэг, чадвар, хандлагыг эзэмшсэн эсэхийг нотлох.

4.2.2 Үнэлгээний зохион байгуулалт:

- “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах” чадамжийн нэгжийн үнэлгээ нь үнэлгээний төлөвлөгөөний дагуу явагдана.
- Явцын үнэлгээг ярилцлагын хуудсаар үнэлнэ.

4.2.3 Үнэлгээний орчин:

Тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Проектор	ш	1	
2	Компьютер	ш	1	
3	Дэлгэц	ш	1	
4	Самбар	ш	1	
5	Суралцагчийн ширээ	ш	9	2 хүний
6	Суралцагчийн сандал	ш	18	

4.2.4 Суралцагчид тавих шаардлага:

- Үнэлгээнд ороход бэлэн эсэхээ тодорхойлж, багш болон сургуульд мэдэгдсэн байх
- Сэдвийн хүрээнд цуглуулсан мэдээллийн тайлан бичсэн байх
- Чадамжийн нэгжийн агуулгыг бүрэн судалсан байх
- Сэтгэл зүйн бэлтгэл хангасан байх

4.2.5 Үнэлгээний ажилтанд тавих шаардлага:

- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагыг баримталдаг
- Харилцааны ур чадвар эзэмшсэн
- Багшийн ёс зүй, хэм хэмжээг сахидаг
- Хоол үйлдвэрлэлийн чиглэлээр мэргэшсэн
- Үнэлгээ хийх арга техник эзэмшсэн
- Багаар ажиллах чадвартай

4.3 Үнэлгээ зохион байгуулах зааварчилга

4.3.1 Суралцагчдад өгөх зааварчилга:

- Үнэлгээнд орохын өмнө үнэлгээний ажилтнаас ХАБЭА зааварчилга авч гарын үсэг зурсан байна.
- Суралцагч нь үнэлгээний төлөвлөгөөтэй урьдчилан танилцаж үнэлгээ хийлгэхэд бэлэн болсон байна
- Үнэлгээ хийхэд шаардлагатай багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, материалтай танилцсан байна.
- Үнэлгээний багаас хийж гүйцэтгэх даалгаврыг хүлээн авч удирдамжийг уншиж судална.
- Тодруулж асуух зүйл байвал үнэлгээний багийн ажилтанд хандана.
- Даалгаврыг хийж гүйцэтгэх явцдаа алдаа гаргахгүй анхаарал болгоомжтой ажиллана.
- Даалгаврыг заасан хугацаанд гүйцэтгэж үнэлүүлнэ.

4.3.2 Үнэлгээний багт өгөх зааварчилга:

- Үнэлгээ хийх газрын бэлэн байдалтай урьдчилан танилцана.
- Сургалтын албанаас даалгаврын материалыг хүлээн авна.
- Суралцагчдад зааварчилга өгнө.
- Үнэлгээ хийх аргын дагуу үнэлгээний хуудсыг бөглөнө.
- Үнэлгээний зарчмыг баримтлана.
- Үнэлгээний дараа нотлох баримтуудыг бүрдүүлэн сургалтын албанд өгнө.

Үнэлгээний хуудас

(Үнэлгээний ажилтны хуудас)

Чадамжийн нэгжийн нэр: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах

Мэргэжил: Тогооч

Даалгаврыг гүйцэтгэх хугацаа:

Үнэлгээ хийсэнон сарөдөр

Үнэлгээ хийх газар:

Суралцагчийн мэдээлэл:

Суралцагчийн овог нэр	
Регистрийн дугаар	
Нас	
Хүйс	
Холбоо барих утас	
Суралцсан хугацаа	
Хэд дэх удаагаа үнэлгээнд орж байгаа	
Үнэлгээний үеэр гарсан зөрчил	

Үнэлгээний хэрэгсэл: Ярилцлагын хуудас

Тайлбар: Хуудсан дээр тийм/үгүй хэсэгт тэмдэглэгээ хийнэ үү.

Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Асуулт	Тийм/Үгүй
ЧЭ1: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг мөрдөж ажиллах	1.2 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийг судлах	1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын тодорхойлолтыг хэлсэн	
		2. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн зорилгыг зөв тодорхойлсон	

	1.3 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийг ажлын байранд мөрдөж, хэрэгжүүлэх	3. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн нэр томъёог тайлбарласан	
		4. Хөдөлмөрийн нөхцлийн ангилалыг нэрлэсэн	
		5. Хөдөлмөрийн нөхцөлд нөлөөлөх хүчин зүйлийг тодорхойлсон	
ЧЭ2: Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн шаардлагыг мөрдөж ажиллах	2.1 Ажлын байрны агаарын орчныг тодорхойлох	6. Ажлын байрны агаарын нормыг хэлсэн	
		7. Ажлын байрны агаарын орчныг мэдэрхүйн үзүүлэлтээр тодорхойлсон	
	2.2 Ажлын байрны гэрэлтүүлгийг тохируулах	8. Ажлын байрны гэрэлтүүлгийн нормыг хэлсэн	
		9. Ажлын байрны гэрэлтүүлгийг мэдэрхүйн үзүүлэлтээр тодорхойлсон	
	2.3 Үйлдвэрлэлийн шуугиан, доргионоос сэргийлэх	10. Үйлдвэрлэлийн шуугиан, доргионы нормыг хэлсэн	
		11. Үйлдвэрлэлийн шуугиан, доргионоос сэргийлэх аргуудыг тайлбарласан	
12. Үйлдвэрлэлийн шуугиан, доргионыг мэдэрхүйн үзүүлэлтээр тодорхойлсон			
ЧЭ3: Ажлын байрны аюул болон эрсдлийг тодорхойлж, хянах	3.1 Ажлын байрны аюул, эрсдлийг тодорхойлох	13. Ажлын байрны аюул, эрсдлийг тодорхойлсон	
	3.2 Ажлын байрны аюул эрсдлийг үнэлэх	14. Ажлын байрны аюул эрсдлийг үнэлсэн	
	3.3 Ажлын байрны аюул, эрсдлийг хянах	15. Ажлын байрны аюул, эрсдлийг хянах	
ЧЭ4: Галын аюулгүй байдлыг мөрдөж ажиллах	4.1 Галын аюулгүй байдлын болон урьдчилан сэргийлэх дүрэм, журмыг мөрдөж ажиллах	16. Галын аюулгүй байдлын эрсдлийг тодорхойлсон	
		17. Галын аюулын зэрэглэлийг зөв тодорхойлсон	
		18. Галын аюулгүй байдлаас урьдчилан сэргийлэх аргыг зөв тодорхойлсон	
		19. Шатамхай материалын ангилалыг зөв хэлсэн	

